

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

**ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
CLLD/LEADER
Π.Ε. ΚΟΖΑΝΗΣ – Π.Ε. ΓΡΕΒΕΝΩΝ**

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Θάλασσας και Αλιείας

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΑΛΙΕΙΑ & ΘΑΛΑΣΣΑ 2014 -2020»

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 4 «ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΔΑΦΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ»

**«ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ
ΑΛΙΕΥΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ»**

(Μέτρο 8.3.3: Άρ. 63.1 του Καν. 508/2014 'Εφαρμογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων' [για παρεμβάσεις δημοσίου χαρακτήρα]) – Π.Ε. ΚΟΖΑΝΗΣ – Π.Ε. ΓΡΕΒΕΝΩΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Κωδικός Πρόσκλησης: 63.1-CLLD.4

Κοζάνη, Ιανουάριος 2020

Περιεχόμενα

1. ΕΠΑΛΘ 2014-2020 – Προτεραιότητα 4: «Αύξηση της απασχόλησης και της εδαφικής συνοχής» - ΤΑΠΤοΚ - CLLD.....	3
2. Το Τοπικό Πρόγραμμα CLLD / LEADER Π.Ε. Κοζάνης – Π.Ε. Γρεβενών	4
3. Δημόσιες επενδύσεις για την αειφόρο ανάπτυξη των αλιευτικών περιοχών.....	7
4. Γενικοί και ειδικοί όροι επιλεξιμότητας	10
5. Εύλογο κόστος	11
6. Απαιτούμενα δικαιολογητικά.....	11
7. Διαδικασία αξιολόγησης αιτήσεων χρηματοδότησης	17
8. Διευκρινήσεις για την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης στην πράξη	18
9. ΧΑΡΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	21

1. ΕΠΑΛΘ 2014-2020 – Προτεραιότητα 4: «Αύξηση της απασχόλησης και της εδαφικής συνοχής» - ΤΑΠΤοΚ - CLLD

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας 2014 – 2020 (ΕΠΑΛΘ 2014 – 2020), αξιοποιώντας τους πόρους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ) και στο πλαίσιο της Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης, στοχεύει στη βιώσιμη ανάπτυξη περιοχών αλιείας και υδατοκαλλιέργειας. Ένα μέσο επίτευξης του στόχου αυτού, είναι η υλοποίηση **ολοκληρωμένων πολυταμειακών στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης** υπό την ευθύνη **τοπικών φορέων**, (Άρθρο 32 του Καν. ΕΕ 1303/2013) σε συνέργεια με άλλα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ), οι οποίες κυμαίνονται από επικεντρωμένες στην αλιεία έως και ευρύτερες στρατηγικές που απευθύνονται στη διαφοροποίηση των αλιευτικών περιοχών.

Προβλέπεται να υλοποιηθούν παρεμβάσεις που ομαδοποιούνται υπό τους ακόλουθους **αναπτυξιακούς στόχους**:

- Προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης, της κοινωνικής ένταξης, της δημιουργίας θέσεων εργασίας και της στήριξης της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού στις παράκτιες και τις εσωτερικές κοινότητες που εξαρτώνται από την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια.
- Διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων στο πλαίσιο της αλιείας και σε άλλους τομείς της θάλασσας οικονομίας.

Στο πλαίσιο υλοποίησης των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης, με την εφαρμογή της **Τοπικής Ανάπτυξης με την Πρωτοβουλία των Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤοΚ - CLLD)**, το ΕΤΘΑ δύναται να χρηματοδοτήσει Δημόσιες επενδύσεις για την αειφόρο ανάπτυξη των αλιευτικών περιοχών, επιλεγμένων περιοχών παρέμβασης.

Δύναται να υποβληθούν προτάσεις/δράσεις οι οποίες συμβάλλουν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο στην ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας, συμπεριλαμβανομένης της αξιοποίησης των περιβαλλοντικών πλεονεκτημάτων της περιοχής και της προώθησης της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Το ΕΤΘΑ, ενδεικτικά, δύναται να χρηματοδοτήσει:

- Υποδομές που μεγιστοποιούν τη συμμετοχή αλιείας / υδατοκαλλιέργειας στην βιώσιμη ανάπτυξη των περιοχών αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, εφόσον μπορεί να τεκμηριωθεί η διαχείρισή τους σε τοπικό επίπεδο.
- Υποδομές για την ενθάρρυνση της τουριστικής δραστηριότητας (θαλάσσια πάρκα, καταδυτικά κέντρα, παρατηρητήρια θαλάσσιου περιβάλλοντος, υποδομές μικρής κλίμακας για την ανάδειξη περιοχών φυσικού κάλλους, αξιοθέατων και μνημείων της φύσης ή του πολιτισμού κ.α.).
- Υποδομές και Υπηρεσίες για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αλιευτικές περιοχές (αποκατάσταση κτιρίων για κοινωφελή χρήση, βελτίωση και ανάπλαση κοινόχρηστων χώρων, δημιουργία χώρων πρασίνου κ.α.).

2. Το Τοπικό Πρόγραμμα CLLD / LEADER Π.Ε. Κοζάνης – Π.Ε. Γρεβενών

2.1 Θεματικές κατευθύνσεις και στόχοι του Τοπικού Προγράμματος

Το Τοπικό Πρόγραμμα (Τ.Π.) CLLD / LEADER Π.Ε. Κοζάνης – Π.Ε. Γρεβενών (Πολυταμειακό Πρόγραμμα) υλοποιείται στις Π.Ε. Κοζάνης και Π.Ε. Γρεβενών, σε συγκεκριμένες Δημοτικές / Τοπικές Κοινότητες. Εντός συγκεκριμένης περιοχής όπου διακρίνεται η ζώνη αλιείας, στην οποία εφαρμόζεται η τοπική στρατηγική του Μέτρου 4.2 του ΕΠΑΛΘ 2014 -2020. Στην ενότητα 2.2. του παρόντος οδηγού παρουσιάζονται οι Δημοτικές / Τοπικές Κοινότητες όπου υλοποιείται η εν λόγω στρατηγική.

Για την εφαρμογή της στρατηγικής του Τ.Π. CLLD / LEADER Π.Ε. Κοζάνης – Π.Ε. Γρεβενών και ιδιαίτερα του Μέτρου 4.2 του ΕΠΑΛΘ 2014-2020 «Στήριξη υλοποίησης δράσεων των στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών κοινοτήτων (CLLD / ΤΑΠΤΟΚ)», η **Αναπτυξιακή Δυτικής Μακεδονίας ΑΑΕ ΟΤΑ** έχει οριστεί ως **Ενδιάμεσος Φορέας (ΕΦ)** σύμφωνα με την υπ' αρ: 2883/1-8-2018 (ΦΕΚ 3576/Β'/22-8-2018) απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Με βάση τις ανάγκες, τη δυναμική, τις δυνατότητες και τις προοπτικές της περιοχής παρέμβασης η στρατηγική του τοπικού προγράμματος, όσον αφορά στις δράσεις του Μέτρου 4.2 του ΕΠΑΛΘ 2014-2020, βασίζεται σε θεματικές κατευθύνσεις. Βασική θεματική κατεύθυνση είναι η **«Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αλυσίδας αξίας του αγροδιατροφικού τομέα»**, ενώ δευτερεύουσες και συμπληρωματικές της βασικής, θεματικές κατευθύνσεις είναι οι :

- Βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής παρέμβασης και ενίσχυση του τουριστικού προϊόντος
- Διαφοροποίηση και ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας
- Προώθηση της συμμετοχής, της συνεργασίας, της δικτύωσης και της ανταλλαγής τεχνογνωσίας μεταξύ διαφορετικών περιοχών, εταιρών και κρατών
- Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού

Οι παραπάνω θεματικές κατευθύνσεις εξειδικεύονται στους παρακάτω Στρατηγικούς Στόχους¹:

- 1) *Ανάπτυξη της τοπικής επιχειρηματικότητας και ανάδειξη της ταυτότητας των τοπικών προϊόντων στο πλαίσιο της διαφοροποίησης και του εμπλουτισμού της παραγωγικής βάσης της περιοχής.*
- 2) *Προώθηση της καινοτομίας με σκοπό τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και την αύξηση της προστιθέμενης αξίας του παραγωγικού συστήματος της περιοχής.*
- 3) *Βελτίωση της ποιότητας ζωής μέσω της προστασίας και ανάδειξης του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.*

Κάθε ένας από τους παραπάνω στρατηγικούς στόχους εξειδικεύεται περαιτέρω σε συγκεκριμένους και μετρήσιμους Ειδικούς Στόχους (ΕΣ) Ανάπτυξης της περιοχής παρέμβασης, ως εξής:

ΣΣ1: Η Ανάπτυξη της τοπικής επιχειρηματικότητας και ανάδειξη της ταυτότητας των τοπικών προϊόντων στο πλαίσιο της διαφοροποίησης και του εμπλουτισμού της παραγωγικής βάσης της περιοχής.

- ΕΣ1Α: Ανάπτυξη της τοπικής επιχειρηματικότητας
- ΕΣ1Β: Ανάδειξη της ταυτότητας των τοπικών προϊόντων
- ΕΣ1Γ: Διαφοροποίηση και εμπλουτισμός της παραγωγικής βάσης της περιοχής

¹ Η συμβολή των προτεινόμενων πράξεων στην επίτευξη της τοπικής στρατηγικής και των Θεματικών Κατευθύνσεων και Στρατηγικών και Ειδικών Στόχων του Τοπικού Προγράμματος θα τεκμηριώνεται στο πεδίο Ε1: ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΠΡΑΞΗΣ του Τεχνικού Δελτίου Πράξης.

ΣΣ2: Η ανάπτυξη και ο εκσυγχρονισμός της μεταποίησης και εμπορίας αγροτικών προϊόντων και τροφίμων και η ενίσχυση της προστιθέμενης αξίας των τοπικών προϊόντων

- ΕΣ2Α: Προώθηση της καινοτομίας
- ΕΣ2Β: Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας
- ΕΣ2Γ: Αύξηση της προστιθέμενης αξίας του παραγωγικού συστήματος της περιοχής

ΣΣ3: Βελτίωση της ποιότητας ζωής μέσω της προστασίας και ανάδειξης του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος

- ΕΣ3Α: Βελτίωση της ποιότητας ζωής
- ΕΣ3Β: Προστασίας και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος

Το Τ.Π. CLLD / LEADER Π.Ε. Κοζάνης – Π.Ε. Γρεβενών περιλαμβάνει δράσεις που θα συμβάλουν στην επίτευξη των παραπάνω στόχων και στην βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής παρέμβασης.

2.2 Περιοχή παρέμβασης

Η περιοχή παρέμβασης του Τ.Π. CLLD / LEADER Π.Ε. Κοζάνης – Π.Ε. Γρεβενών περιλαμβάνει, όπως προαναφέρθηκε, την ζώνη αλιείας στην οποία θα εφαρμοστεί η τοπική στρατηγική του Μέτρου 4.2 του ΕΠΑΛΘ 2014 -2020. Η συγκεκριμένη ζώνη περιλαμβάνει Δημοτικές / Τοπικές Κοινότητες που βρίσκονται περιμετρικά των τεχνητών λιμνών Πολυφύτου και Ιλαρίωνα. Αναλυτικά η περιοχή παρέμβασης έχει ως εξής:

Περιφερειακή Ενότητα	Δήμος	Τοπική / Δημοτική Κοινότητα	Γεωγραφικός Κωδικός Καλλικράτη	Χαρακτηρισμός περιοχής	LEADER ΠΑΑ 2014-2020		LEADER ΕΠΑΛΘ 2014-2020	
					Έκταση (km ²)	Πληθυσμός (στοιχεία 2011-μόνιμος πληθυσμός)	Έκταση (km ²)	Πληθυσμός (στοιχεία 2011-μόνιμος πληθυσμός)
ΚΟΖΑΝΗΣ	ΚΟΖΑΝΗΣ	Αιανής	90680101	Μειονεκτική	52,34	2.006	52,34	2.006
		Ρυμνίου	90680106	Μειονεκτική	11,5	161	11,5	161
		Σταυρωτής*	90680302	Μειονεκτική	20,64	27	20,64	27
		Αμυγδαλάς*		Μειονεκτική		13		13
		Ανατολής*		Μειονεκτική		26		26
		Καισαρείας*	90680304	Μειονεκτική	9,18	615	9,18	615
		Κοντοβουνίου*	90680306	Μειονεκτική	5,23	45	5,23	45
		Πύργου*		Μειονεκτική		71		71
	Σπάρτου	90680308	Μειονεκτική	12,3	110	12,3	110	
	ΣΕΡΒΙΩΝ	Σερβίων*	90690401	Μειονεκτική	33,9	2.980	33,9	2.980
		Αυλών	90690402	Μειονεκτική	11	293	11	293
		Βαθυλάκκου	90690403	Μειονεκτική	16,5	615	16,5	615
		Γουλών	90690404	Μειονεκτική	11,35	185	11,35	185
		Ιμέρων*	90690405	Μειονεκτική	38,05	156	38,05	156
		Αύρας*		Μειονεκτική		56		56
		Νέας Καστανιάς*	90690406	Μειονεκτική	39,19	497	39,19	497
		Κρασιδιών	90690407	Μειονεκτική	12,3	461	12,3	461
		Μεσιανής	90690409	Μειονεκτική	16,45	280	16,45	280
		Νεράιδας	90690411	Μειονεκτική	12,2	148	12,2	148
		Πλατανορρέυματος	90690412	Ορεινή	35,3	1.004	35,3	1.004
Ροδίτη*		90690414	Μειονεκτική	16,75	263	16,75	263	
Κουβουκλιών*	Μειονεκτική		27		27			
ΒΕΛΒΕΝΤΟΥ	Βελβεντού*	90690101	Μειονεκτική	41,57	3.360	41,57	3.360	
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΚΟΖΑΝΗΣ					3.423,97	75.450	395,75	13.399
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	ΓΡΕΒΕΝΩΝ	Νησίου*	90610302	Ορεινή	13,57	83	13,57	83
		Δίπορου*	90610307	Ορεινή	24,95	85	24,95	85
	ΔΕΣΚΑΤΗΣ	Παλιουριάς	90620103	Ορεινή	33,97	352	33,97	352
		Παναγίας*	90620104	Ορεινή	60,77	73	60,77	73
		Καρπερού*	90620201	Μειονεκτική	78,07	556	78,07	556
		Δήμητρας*		Μειονεκτική		357		357
ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ					2.290,86	31.757	211,33	1.506
ΣΥΝΟΛΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ (που εντάσσεται η περιοχή παρέμβασης)					5.714,83	107.207	607,08	14.905
*Ανάλυση σε επίπεδο οικισμού								
Πηγή : Επεξεργασία στοιχείων έκτασης ΕΣΥΕ (Απογραφή 2001) & επεξεργασία στοιχείων πληθυσμού ΕΛΣΤΑΤ (Απογραφή 2011)								

Οι προτεινόμενες πράξεις μπορούν να υλοποιηθούν μόνο στην προαναφερθείσα περιοχή παρέμβασης.

Χάρτη της περιοχής παρέμβασης του Τ.Π. CLLD / LEADER Π.Ε. Κοζάνης – Π.Ε. Γρεβενών θα βρείτε στο τέλος του παρόντος οδηγού (Ενότητα 9). Με μωβ χρώμα οριοθετείτε η ζώνη αλιείας.

3. Δημόσιες επενδύσεις για την αιεφόρο ανάπτυξη των αλιευτικών περιοχών

Στο πλαίσιο του Τ.Π. CLLD / LEADER Π.Ε. Κοζάνης – Π.Ε. Γρεβενών και του Μέτρου 4.2 του ΕΠΑΛΘ, η δράση «Δημόσιες επενδύσεις για την αιεφόρο ανάπτυξη των αλιευτικών περιοχών» περιλαμβάνει τις εξής υποδράσεις:

1. Υποδομές που μεγιστοποιούν τη συμμετοχή της αλιείας / υδατοκαλλιέργειας στη βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής παρέμβασης.

Ενδεικτικά μπορούν να ενισχυθούν:

- Η δημιουργία και η βελτίωση κοινών υποδομών εξυπηρέτησης των δραστηριοτήτων των αλιέων όπως: αλιευτικά καταφύγια, χώροι πώλησης αλιευτικών προϊόντων (ιχθυαγορές), αποθήκες, χώροι υγιεινής και διοίκησης, παροχή πόσιμου νερού, ηλεκτρικές εγκαταστάσεις, ηλεκτρονικά συστήματα επικοινωνίας και ασφάλειας κ.λπ.
- Η βελτίωση υποδομών στους πλωτούς λιμένες και στους τόπους εκφόρτωσης των αλιευμάτων, όπως: παρεμβάσεις φωτισμού, σηματοδοτήσεις, δράσεις για την ασφάλεια των σκαφών καθώς και η υλοποίηση έργων πρόσβασης για τη διευκόλυνση των αλιέων στη μεταφορά των προϊόντων, εγκατάσταση συστημάτων ανέλκυσης – καθέλκυσης σκαφών.
- Η βελτίωση του παραλίμνιου οδικού δικτύου με σκοπό την πρόσβαση στους πλωτούς λιμένες, στους τόπους φορτο-εκφόρτωσης και στις αλιευτικές περιοχές.

2. Υποδομές για την ενθάρρυνση της τουριστικής δραστηριότητας

Ενδεικτικά μπορούν να ενισχυθούν:

- Οι διαμορφώσεις χώρων (μικρές νησίδες – τεχνητοί ύφαλοι)
- Η σήμανση των υδροβιότοπων, για την ανάδειξη περιοχών φυσικού κάλλους, αξιοθέατων και μνημείων της φύσης ή του πολιτισμού
- Η δημιουργία θέσεων θέας και θέσεων ερασιτεχνικής αλιευτικής χρήσης
- Η δημιουργία πάρκων αναψυχής και παρατήρησης των υδροβιότοπων
- Η κατασκευή ξύλινου παρατηρητηρίου ορνιθοπανίδας με ειδικό εξοπλισμό παρατήρησης
- Η κατασκευή αερογέφυρας για εξωραϊσμό του τοπίου και διευκόλυνση της πρόσβασης
- Δημιουργία κέντρων ενημέρωσης και πληροφόρησης του λιμναίου οικοσυστήματος
- Η αναβάθμιση υποδομών τουριστικών λιμένων (μαρίνες, καταφύγια) για την εξυπηρέτηση σκαφών αναψυχής και ναυαθλητισμού

3. Υποδομές και υπηρεσίες για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αλιευτικές περιοχές

Ενδεικτικά μπορούν να ενισχυθούν:

- Η αξιοποίηση υφιστάμενων κτιρίων και μετατροπή τους σε χώρους για κοινωφελή χρήση ή χώρους άσκησης πολιτιστικών δραστηριοτήτων (πχ πολιτιστικά κέντρα, βιβλιοθήκες)
- Η δημιουργία και βελτίωση υποδομών άσκησης, άθλησης και ψυχαγωγίας

4. Συλλογικές δράσεις στήριξης της αλιείας και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης των φορέων και των κατοίκων της περιοχής παρέμβασης

Ενδεικτικά μπορούν να ενισχυθούν:

- **Δράσεις πολιτισμού και γαστρονομίας αλιευτικών προϊόντων.**
  - Εκδηλώσεις τοπικού χαρακτήρα ανάδειξης των αλιευτικών προϊόντων της περιοχής (π.χ. γιορτή караβίδας)
  - Διοργάνωση εκδηλώσεων, αθλητικών αγώνων, εκπαιδευτικών δράσεων, διαγωνισμοί μαγειρικής κ.λπ.
  - Εκστρατείες γνωστοποίησης και προώθησης για τα βιώσιμα προϊόντα αλιείας προκειμένου να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά.
- **Δράσεις - καμπάνιες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης σε θέματα περιβάλλοντος.**
  - Ενημερωτικές δράσεις για τις επιπτώσεις της κατάχρησης των φυτοφαρμάκων στο περιβάλλον, την υπεραλίευση, την παράνομη αλιεία, τα απειλούμενα είδη κλπ.
  - Δράσεις ευαισθητοποίησης των κατοίκων σε θέματα περιβάλλοντος (εκδόσεις, ηλεκτρονικά παιχνίδια, εκδηλώσεις, εθελοντικοί καθαρισμοί, βιωματικές, εκπαιδευτικές δράσεις σε σχολεία με θέματα προστασίας του περιβάλλοντος, κ.λπ.).

5. Δράσεις συμβουλευτικών υπηρεσιών και συμπράξεων με επιστημονικούς φορείς για τη βιώσιμη ανάπτυξη της παραλίμνιας περιοχής και της αλιείας

Για την βιώσιμη ανάπτυξη της παραλίμνιας περιοχής των λιμνών Πολυφύτου & Ιλαρίωνα ενδεικτικά προβλέπονται :

- **Συμβουλευτικές υπηρεσίες**
Συμβουλευτικές υπηρεσίες από επιστημονικούς φορείς προς τους αλιείς για θέματα βιώσιμης αλιείας καθώς και την περιβαλλοντική βιωσιμότητα με σκοπό τον περιορισμό των αρνητικών επιπτώσεων των αλιευτικών δραστηριοτήτων.
- **Συμπράξεις μεταξύ επιστημόνων με αλιείς και τοπική αυτοδιοίκηση**
Για τις λίμνες Πολυφύτου & Ιλαρίωνα δεν έχει εκπονηθεί κάποια ολοκληρωμένη μελέτη σχετικά με την αλιευτική τους διαχείριση, ενώ γενικότερα η πληροφορία που αφορά στην παραγωγή, τα βιομετρικά χαρακτηριστικά των ιχθυοπληθυσμών και την αλιευτική προσπάθεια στις λίμνες αυτές είναι κατακερματισμένη και ελλιπής. Για την κάλυψη αυτής της αναγκαιότητας προβλέπονται ενδεικτικά οι ακόλουθες μελέτες:
  - ✓ Διερεύνηση-παρακολούθηση ιχθυοπανίδας
Εκπόνηση μελέτης που θα αφορά στη διαχείριση της αλιευτικής δραστηριότητας στις λίμνες Πολυφύτου & Ιλαρίωνα, εστιάζοντας στη γνώση της ιχθυοπανίδας των λιμναίων συστημάτων. Στο πλαίσιο αυτό κρίνεται απαραίτητη τόσο η διερεύνηση και παρακολούθηση της ιχθυοκοινότητας αλλά και η εκτίμηση των τάσεων της αλιευτικής παραγωγής, καθώς και η εκτίμηση της αλιευτικής δραστηριότητας.
  - ✓ Δημιουργία βάσης βιολογικών δεδομένων
Συλλογή, αξιολόγηση και αρχειοθέτηση στοιχείων που αφορούν τόσο στα κατώτερα τροφικά επίπεδα του οικοσυστήματος των λιμνών Πολυφύτου & Ιλαρίωνα όσο και στους ιχθυοπληθυσμούς και στην αλιευτική δραστηριότητα στις περιοχές, ώστε να εκτιμηθούν οι αλλαγές που μελλοντικά θα επέλθουν στο σύστημα, ως συνέπεια των ανθρωπογενών παρεμβάσεων.
  - ✓ Εγκατάσταση σταθμού καταγραφής φυσικοχημικών παραμέτρων νερού
Εγκατάσταση ενός αυτοματοποιημένου καταγραφικού των φυσικοχημικών παραμέτρων του νερού των λιμνών. Η παρακολούθηση των φυσικοχημικών παραμέτρων του νερού είναι

ιδιαίτερης σημασίας για την εκτίμηση της οικολογικής κατάστασης των λιμνών αλλά και απαραίτητη προϋπόθεση για τη διερεύνηση ανάπτυξης άλλων δράσεων μέσα στο σύστημα των λιμνών όπως η δημιουργία πλωτών μονάδων εκτροφής ψαριών.

- **Πρώθηση του ανθρώπινου κεφαλαίου**

Ενημέρωση αλιέων, δικτύωση και ανταλλαγή εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ ενδιαφερομένων, ευαισθητοποίηση αλιέων σε θέματα βιώσιμης αλιείας, αλιευτικού τουρισμού, ιχνηλασιμότητα προϊόντων, προστασίας περιβάλλοντος, βιώσιμη διαχείριση οικοσυστημάτων, υγιεινή και ασφάλεια, καινοτομία, επιχειρηματικότητα (μεταποίηση αλιευμάτων, υδατοκαλλιέργεια) κ.λπ.

Καθεστώς / Ποσοστό ενίσχυσης

Άρθρο 95 (παρ. 2α και 3β), ΚΑΝ 508/2014 - 100%

4. Γενικοί και ειδικοί όροι επιλεξιμότητας

4.1 Γενικοί όροι επιλεξιμότητας

- Ως **ημερομηνία έναρξης της επιλεξιμότητας των δαπανών ορίζεται η 01/01/2018**, εφόσον τηρούνται οι περιορισμοί που ορίζονται από το θεσμικό πλαίσιο περί μη περάτωσης του φυσικού αντικείμενου του έργου. Στις πράξεις όπου θα γίνει η χρήση της αναδρομικότητας της επιλεξιμότητας των δαπανών θα πραγματοποιηθούν όλοι οι προβλεπόμενοι έλεγχοι των δημοσίων έργων (προδημοπρασιακοί, προσυμβατικοί, έλεγχοι συμβάσεων κλπ) κατά το στάδιο της ένταξης της πράξης. **Ως ημερομηνία λήξης της προθεσμίας επιλεξιμότητας των δαπανών των προτεινόμενων πράξεων ορίζεται η 30/09/2023**. Η ολοκλήρωση των προτεινόμενων πράξεων θα πρέπει να συντελεστεί έως την ως άνω ημερομηνία.
- Πράξεις που έχουν περατωθεί φυσικά ή εκτελεστεί πλήρως δεν είναι επιλέξιμες, ανεξάρτητα εάν έχουν εκτελεστεί ή όχι οι σχετικές πληρωμές.
- Οι **κανόνες επιλεξιμότητας** των δαπανών των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων προσδιορίζονται στην **με αρ. πρωτ. 137675/ΕΥΘΥ1016/19-12-2018 (ΦΕΚ 5968/Β/31-12-2018)**, αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521/Β/01.11.16) Υπουργικής Απόφασης με τίτλο «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 – Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων» (ΥΑΕΚΕΔ).
- Σε περίπτωση που μια πράξη εξετάζεται στο πλαίσιο της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01), προκειμένου να επιβεβαιωθεί η μη κρατική ενίσχυση, πρέπει κατά την υποβολή των προτάσεων οι δυνητικοί δικαιούχοι να υποβάλλουν στοιχεία τα οποία διασφαλίζουν είτε ότι η πρότασή τους δεν αποτελεί οικονομική δραστηριότητα, είτε (στην περίπτωση που αποτελεί οικονομική δραστηριότητα) ότι η χρηματοδότηση του έργου δε δίνει πλεονέκτημα στους δικαιούχους και δεν απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό ή να έχει επιπτώσεις στις συναλλαγές.

Εφόσον τα παραπάνω δεν μπορούν να αποδειχθούν, τότε θα πρέπει να εξεταστεί η μικρή επίπτωση στις συναλλαγές. Βάση της ως άνω αναφερόμενης Ανακοίνωσης, ορισμένες δραστηριότητες έχουν καθαρά τοπικό αντίκτυπο και κατά συνέπεια δεν επηρεάζουν καθόλου τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών. Ειδικότερα, όταν ο δικαιούχος παρέχει αγαθά ή υπηρεσίες σε μια περιορισμένη περιοχή ενός κράτους μέλους και είναι απίθανο να προσελκύσει πελάτες από άλλα κράτη μέλη, η δράση δεν έχει παρά οριακές επιπτώσεις στις συνθήκες διασυνοριακών επενδύσεων ή εγκατάστασης και υπάρχει το πολύ ένας αμελητέος αντίκτυπος στις αγορές και στους καταναλωτές σε γειτονικά κράτη - μέλη.

- Σε περίπτωση που το σύνολο ή μέρος της Πράξης χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του Κανονισμού 651/2014 (ΓΑΚ) και για τον προσδιορισμό του ποσού/ένταξης ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη το έλλειμμα χρηματοδότησης που προσδιορίζεται μέσω χρηματοοικονομικής ανάλυσης, πρέπει κατά τη διάρκεια ζωής του έργου να προκύπτουν λειτουργικά έσοδα μεγαλύτερα ή ίσα από τις λειτουργικές δαπάνες.

4.2 Ειδικοί όροι επιλεξιμότητας

- Η πράξη μπορεί να υλοποιηθεί μόνο στις ζώνες αλιείας της περιοχής παρέμβασης του Τ.Π. CLLD / LEADER Π.Ε. Κοζάνης – Π.Ε. Γρεβενών όπως αυτές παρουσιάζονται στην Ενότητα 2.2.

- Η Πράξη πρέπει να εμπίπτει στην προτεραιότητα, το θεματικό στόχο, το μέτρο και τον ειδικό στόχο του Επιχειρησιακού Προγράμματος ΕΠΑΛΘ 2014 – 2020 καθώς και στις θεματικές κατευθύνσεις, τους στρατηγικούς και ειδικούς στόχους του Τ.Π. CLLD / LEADER Π.Ε. Κοζάνης – Π.Ε. Γρεβενών (Μέτρο 4.2 του ΕΠΑΛΘ 2014/2020) όπως αναφέρονται στο εγκεκριμένο αναμορφωμένο Τοπικό Πρόγραμμα CLLD/LEADER Π.Ε. Κοζάνης – Π.Ε. Γρεβενών και παρουσιάζονται στην Ενότητα 2.1.
- Οι συλλογικοί φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα του αλιευτικού ή περιβαλλοντικού τομέα δύναται να είναι δικαιούχοι μόνο για «Συλλογικές δράσεις στήριξης της αλιείας και δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης των φορέων και των κατοίκων της περιοχής παρέμβασης».

5. Εύλογο κόστος

Η κοστολόγηση της προτεινόμενης πράξης πρέπει να είναι εύλογη. Αυτό σημαίνει ότι ο προτεινόμενος προϋπολογισμός αντιστοιχεί σε δαπάνες για τις οποίες υπάρχουν αντικειμενικά στοιχεία που αποδεικνύουν ότι δεν υπερβαίνουν τις τρέχουσες τιμές της αγοράς.

Ειδικότερα:

- i) Στις περιπτώσεις που **ο προϋπολογισμός προκύπτει από κανονιστικές πράξεις** (π.χ. υπουργικές αποφάσεις) και ο βαθμός ωριμότητας της πράξης το επιτρέπει (π.χ. σύνταξη τευχών δημοπράτησης), τόσο οι τιμές μονάδας όσο και ο συνολικός προϋπολογισμός των υποέργων/πράξεων **θεωρείται ρεαλιστικός**.

Στην περίπτωση που δεν υπάρχουν εγκεκριμένα **τεύχη δημοπράτησης** της πράξης, θα πρέπει υποχρεωτικά να υποβληθεί αναλυτικός προϋπολογισμός δημοσίου έργου, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, καθώς και αναλυτικές προμετρήσεις για τα έργα υποδομών, θεωρημένες από την αρμόδια υπηρεσία.

- ii) Σε άλλη περίπτωση για **έργα που δεν εκτελούνται με δημόσιες συμβάσεις** για την εκτίμηση του προϋπολογισμού μπορούν να χρησιμοποιηθούν στοιχεία όπως:
- **πραγματικό κόστος από παρεμφερείς πράξεις** που έχουν υλοποιηθεί, λαμβάνοντας υπόψη τις επικρατούσες συνθήκες της αγοράς κατά το χρόνο αξιολόγησης της πρότασης
  - **μη δεσμευτικές προσφορές** (πχ **τουλάχιστον δύο προσφορές** από δύο ανεξάρτητους μεταξύ τους προμηθευτές) που υποβάλλονται από το δικαιούχο.

Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να υποβληθεί και ο αναλυτικός προϋπολογισμός της προτεινόμενης πράξης, σύμφωνα με το υπόδειγμα της παρούσας πρόσκλησης.

6. Απαιτούμενα δικαιολογητικά

Το Τεχνικό Δελτίο Πράξης (ΤΔΠ), αποτελεί την πρόταση του Δικαιούχου και συμπληρώνεται αποκλειστικά στην ηλεκτρονική μορφή που διατίθεται στο ΟΠΣ ΕΣΠΑ.

Η υποβολή της πρότασης συνιστά την αίτηση χρηματοδότησης του δυνητικού δικαιούχου. Αναπόσπαστο στοιχείο της πρότασης αποτελούν τα δικαιολογητικά/έγγραφα, τα οποία συνοδεύουν το ΤΔΠ. Τα συνοδευτικά δικαιολογητικά/έγγραφα, υποβάλλονται σε μορφή αρχείου τύπου pdf, ως συνημμένα στο ΤΔΠ. Σε περιπτώσεις εγγράφων, για τα οποία **δεν είναι τεχνικά εφικτή η ηλεκτρονική επισύναψη/υποβολή (π.χ. χάρτες, σχέδια, κλπ), ο δικαιούχος υποχρεούται να τα αποστείλει στον ΕΦ**, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην πρόσκληση (εντός 10 εργάσιμων ημερών).

Στον παρακάτω πίνακα απεικονίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά/έγγραφα για την υποβολή της πρότασης καθώς επίσης και η σύνδεσή τους με τα στάδια αξιολόγησης.

	ΕΙΔΟΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΟΥ	ΣΤΑΔΙΟ ΑΞΙΟΛ/ΣΗΣ
A. Στοιχεία για τον έλεγχο συμβατότητας της πρότασης		
1	Τεχνικό Δελτίο Πράξης – ΤΔΠ (Υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣ ΕΣΠΑ). Στην πρόσκληση επισυνάπτεται Υπόδειγμα Τεχνικού Δελτίου Πράξης και οδηγίες συμπλήρωσης.	A, B1-B5
2	α) Αντίγραφο καταστατικού του νομικού προσώπου και τροποποιήσεις αυτού ή κωδικοποιημένο καταστατικό που τεκμηριώνουν την αρμοδιότητα του δυνητικού δικαιούχου για την εκτέλεση της πράξης. Αφορά όλους τους δυνητικούς δικαιούχους πλην τους ΟΤΑ. β) Κανονιστικές αποφάσεις σε περίπτωση που δεν προκύπτει από το καταστατικό η αρμοδιότητα του δυνητικού δικαιούχου για την εκτέλεση της πράξης. γ) Σχέδιο προγραμματικής σύμβασης για τυχόν μεταβίβαση της αρμοδιότητας υλοποίησης σε άλλο φορέα (σύμφωνα με το συνημμένο υπόδειγμα της πρόσκλησης) και αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων των συμβαλλομένων μερών για την έγκριση του σχεδίου της Προγραμματικής Σύμβασης και την υπογραφή της.	A
3	Απόφαση αρμοδίου οργάνου του δυνητικού δικαιούχου για την υποβολή της πρότασης. Στην απόφαση θα πρέπει, επίσης, να αναφέρεται ποιος θα είναι ο φορέας που θα αναλάβει τη λειτουργία / συντήρηση της πράξης.	A, B3
B.1 Στοιχεία σαφήνειας και πληρότητας πρότασης		
1	Αναλυτικός προϋπολογισμός έργου (και σε ηλεκτρονική μορφή xls(x)): α) Έργα που εκτελούνται με δημόσιες συμβάσεις: Εγκεκριμένα τεύχη δημοπράτησης της πράξης ή σχέδια τευχών δημοπράτησης. Εφόσον δεν υποβληθούν τεύχη δημοπράτησης, υποβάλλεται αναλυτικός προϋπολογισμός δημοσίου έργου, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, καθώς και αναλυτικές προμετρήσεις για τα έργα υποδομών, θεωρημένες από την αρμόδια τεχνική υπηρεσία. β) Έργα που <u>δεν</u> εκτελούνται με δημόσιες συμβάσεις: Αναλυτικός προϋπολογισμός προτεινόμενης πράξης, σύμφωνα με το υπόδειγμα της παρούσας πρόσκλησης.	B1 – B4

	ΕΙΔΟΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΟΥ	ΣΤΑΔΙΟ ΑΞΙΟΛ/ΣΗΣ
2	<p>Αρχιτεκτονικά σχέδια:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τοπογραφικό διάγραμμα και διάγραμμα κάλυψης (κλίμακα 1:200) υπογεγραμμένα από μηχανικό. • Σχέδια (όσα κατά περίπτωση απαιτούνται) υπογεγραμμένα από μηχανικό: κατόψεις, όψεις, τομές, από τα οποία πρέπει να προκύπτει η προσβασιμότητα ΑΜΕΑ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο σχετικό παράρτημα της πρόσκλησης. Στις περιπτώσεις που στο έργο περιλαμβάνεται η προμήθεια εξοπλισμού, στις κατόψεις θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται η διάταξη του εξοπλισμού στο χώρο. 	B1 – B4
3	Βεβαίωση έναρξης εργασιών (μη φυσικού προσώπου) από την ΑΑΔΕ, από την οποία να προκύπτει και το καθεστώς ΦΠΑ.	B1
4	Δικαιολογητικά που αποδεικνύουν το εύλογο κόστος των δαπανών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ενημερωτικό οδηγό της πρόσκλησης (Ενότητα 5).	B1, B2
B.2 Στοιχεία τήρησης θεσμικού πλαισίου και ενσωμάτωσης οριζόντιων πολιτικών		
1	<p>Έκθεση τεκμηρίωσης εξασφάλισης της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία (για την εξέταση της έκθεσης συνοπολογίζονται η απεικόνιση της προσβασιμότητας ΑΜΕΑ στα σχέδια καθώς και οι προτεινόμενες δαπάνες για παρεμβάσεις προσβασιμότητας ΑΜΕΑ στον αναλυτικό προϋπολογισμό πράξης).</p> <p>Οι κανόνες που πρέπει να τηρούνται για την εξασφάλιση της προσβασιμότητας ΑΜΕΑ καθώς και το βασικό ισχύον θεσμικό πλαίσιο, παρουσιάζονται στον Οδηγό: Παράρτημα ΙΙ για την εξειδίκευση του κριτηρίου αξιολόγησης «Εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία» (συνημμένο αρχείο πρόσκλησης: 1b_O.I.1_1_ΠΑΡΑΡΤ_II_ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ_ΑΜΕΑ_v1_080517)</p> <p><i>Σημείωση:</i> Σε περίπτωση κατά την οποία μία πράξη έχει ήδη συμβασιοποιηθεί και δεν έχει γίνει πρόβλεψη για τα ΑΜΕΑ, εφόσον απαιτείται από τη φύση της πράξης και την κείμενη νομοθεσία, ο δυνητικός δικαιούχος με Υπεύθυνη Δήλωση θα δεσμεύεται ότι θα αναλάβει όλες τις δαπάνες προσαρμογής για εξασφάλιση προσβασιμότητας για ΑΜΕΑ με δικά του έξοδα.</p>	B2
2	<p>Ερωτηματολόγιο ελέγχου κρατικών ενισχύσεων έργων πολιτισμού ή σύγχρονου πολιτισμού (εφόσον απαιτείται).</p> <p><i>Σημείωση:</i> Λαμβάνοντας υπόψη ότι η έννοια της κρατικής ενίσχυσης είναι μία αντικειμενική και νομική έννοια που ορίζεται απευθείας από την Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ερμηνεύεται από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στον συνημμένο Παράρτημα ΙΙΙ «Οδηγίες για την αρχική αξιολόγηση του κριτηρίου ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης στην πράξη» δίνονται κατευθύνσεις / οδηγίες ώστε να εξετάζεται εάν η πράξη ενέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης (συνημμένο αρχείο πρόσκλησης: 1c_O.I.1_1_ΠΑΡΑΡΤ_III_ΚΡΑΤΙΚΕΣ_ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ_v1_080517).</p> <p>Επίσης στην ενότητα 8 του παρόντος Οδηγού παρουσιάζεται το υπ'αρ 30738/ΕΥΚΕ 482/14.03.2019 έγγραφο της ΕΥΚΕ σχετικά με διατύπωση γνώμης για την παρούσα πρόσκληση.</p>	B2

	ΕΙΔΟΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΟΥ	ΣΤΑΔΙΟ ΑΞΙΟΛ/ΣΗΣ
3	<p>Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (περιβαλλοντική αδειοδότηση ή απαλλαγή για το σύνολο του προτεινόμενου φυσικού αντικειμένου). Εναλλακτικά, υποβάλλεται Υπεύθυνη Δήλωση στην οποία δηλώνεται ότι το συγκεκριμένο δικαιολογητικό θα υποβληθεί:</p> <ul style="list-style-type: none"> • επτά (7) ημερολογιακές ημέρες από τη δημοσιοποίηση του Πίνακα Αποτελεσμάτων, σε περίπτωση εγκεκριμένης αίτησης ή • επτά (7) ημερολογιακές ημέρες από τη δημοσιοποίηση του Τελικού Πίνακα Κατάταξης, σε περίπτωση εγκεκριμένης αίτησης από την διαδικασία των ενστάσεων. <p><u>Σημείωση:</u> αν κατά τη φάση της περιβαλλοντικής αδειοδότησης προέκυψαν πρόσθετες παρεμβάσεις ή τροποποιήσεις του φυσικού αντικειμένου, αυτές πρέπει να έχουν ληφθεί υπόψη στην οριστική μελέτη.</p>	B2
B3. Στοιχεία σκοπιμότητας		
1	<p>Καταστατικό ή σχετική νομοθεσία, ή σχετικό κανονιστικό πλαίσιο βάσει των οποίων ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης, έχει τη δυνατότητα λειτουργίας και συντήρησης του έργου.</p> <p><u>Σημείωση:</u> ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης δηλώνεται στο πεδίο B.25 του ΤΔΠ και ορίζεται με απόφαση του αρμοδίου συλλογικού οργάνου (βλ. δικ.Α3).</p>	B3
B.4 Στοιχεία ωριμότητας		
1	<p>Δελτίο Ενεργειών Ωρίμανσης και Υποχρεώσεων Πράξης.</p> <p><u>Σημείωση:</u> Οι ενέργειες ωρίμανσης δύνανται να είναι η έκδοση αδειών (π.χ. οικοδομική άδεια, τροποποιήσεις περιβαλλοντικών όρων, κλπ), η έκδοση εγκρίσεων (π.χ. από αρχαιολογική υπηρεσία, εγκριτικές αποφάσεις μελετών, κλπ), άλλες προαπαιτούμενες ενέργειες, όπως έκδοση Υπουργικών Αποφάσεων, απόκτηση γης – απαλλοτριώσεις, προγραμματικές συμβάσεις, κλπ. Στις ενέργειες ωρίμανσης περιλαμβάνονται και οι ενέργειες ανάληψης νομικής δέσμευσης με τα επιμέρους στάδια εξέλιξής τους (π.χ. υποβολή τευχών δημοπράτησης, προέλεγχος και έγκριση διακήρυξης από τη ΔΑ, υποβολή σχεδίου σύμβασης, προέλεγχος και έγκριση νομικής δέσμευσης, κλπ). Τα στοιχεία του Δελτίου πρέπει να συμφωνούν με τα αντίστοιχα πεδία ΣΤ. 27-42 του ΤΔΠ.</p>	B4
2	Στοιχεία κυριότητας ή κατοχής του ακινήτου	B4
3	Πίνακας αποτύπωσης αναγκαίων τεχνικών υποστηρικτικών μελετών και της ωρίμανσης της πράξης (σύμφωνα με το υπόδειγμα της πρόσκλησης).	B4, B1
4	Υποβάλλονται όλες οι υπάρχουσες μελέτες και οι εγκριτικές αποφάσεις των μελετών όπως αναγράφονται στον πίνακα αποτύπωσης αναγκαίων τεχνικών υποστηρικτικών μελετών και της ωρίμανσης της πράξης.	B4, B1
5	Πίνακας αποτύπωσης αδειών και εγκρίσεων της πράξης και του βαθμού προόδου αυτών (σύμφωνα με το υπόδειγμα της πρόσκλησης).	B4, B1

	ΕΙΔΟΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΟΥ	ΣΤΑΔΙΟ ΑΞΙΟΛ/ΣΗΣ
6	Υποβάλλονται όλες οι άδειες και εγκρίσεις, όπως αναγράφονται στον πίνακα αποτύπωσης αδειών και εγκρίσεων της πράξης και του βαθμού προόδου αυτών.	B4, B1
7	<p>Αγορά / απαλλοτρίωση εδαφικής έκτασης/κτιριακής εγκατάστασης</p> <p>α) Σε περίπτωση αγοράς / απαλλοτρίωσης εδαφικής έκτασης ή αγοράς κτιριακής εγκατάστασης, εκτίμηση αξίας από ανεξάρτητο πιστοποιημένο εκτιμητή ή δεόντως εξουσιοδοτημένο επίσημο φορέα.</p> <p>β) Υπεύθυνες δηλώσεις ιδιοκτητών περί συμφωνίας εξαγοράς εδαφικής έκτασης ή κτιριακής εγκατάστασης (εφόσον υπάρχουν)</p> <p>γ) Απόφαση τιμής μονάδας αποζημίωσης για την απαλλοτριούμενη έκταση από δικαστήριο (εφόσον υπάρχει)</p> <p><i>Σημείωση:</i> Οι όροι και οι προϋποθέσεις κτήσης ακινήτων περιγράφονται στο άρθρο 16 της με αρ. πρωτ. 137675/ΕΥΘΥ1016/19-12-2018 ΥΑΕΚΕΔ.</p>	B4, B1
8	<p>Σχέδιο Απόφασης Υλοποίησης Υποέργου με Ίδια Μέσα μόνο στις περιπτώσεις πράξεων που εκτελούνται με ίδια μέσα</p> <p><i>Σημείωση:</i> Στις περιπτώσεις όπου περιλαμβάνεται υποέργο αρχαιολογικών εργασιών και ερευνών, ο δυνητικός δικαιούχος υποβάλλει συνημμένα στην πρότασή του <u>σχέδιο απόφασης αυτεπιστασίας αρχαιολογίας</u>, με περιεχόμενο αντίστοιχο του τυποποιημένου εντύπου του ΣΔΕ, ιδίως ως προς την ανάλυση του προϋπολογισμού ανά κατηγορία δαπανών (αριθμός προσωπικού ανά ειδικότητα, κατηγορίες προμηθειών/υπηρεσιών κλπ), το χρονοδιάγραμμα ενεργειών και τις διαδικασίες ανάθεσης. Επιπλέον, υποβάλλει σχέδιο Μνημονίου συνεργασίας μεταξύ του κυρίου/δικαιούχου του έργου και της αρμόδιας Υπηρεσίας του Υπ. Πολιτισμού, εφόσον απαιτείται.</p> <p>Τέλος, στο ΤΔΠ οι Εφορείες Αρχαιοτήτων, οι οποίες υλοποιούν αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες σε τεχνικά έργα τρίτων, θα πρέπει να εμφανίζονται ως δικαιούχοι / εταίροι στην πράξη για το υποέργο αρμοδιότητας τους.</p>	B4, B1

	ΕΙΔΟΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΟΥ	ΣΤΑΔΙΟ ΑΞΙΟΛ/ΣΗΣ
B5. Στοιχεία διαχειριστικής ικανότητας		
1	<p>Υποδείγματα που τεκμηριώνουν τη διοικητική και επιχειρησιακή ικανότητα του δικαιούχου. Για τη συμπλήρωση των υποδειγμάτων συμβουλευτείτε τον «Οδηγό για την εκτίμηση της διαχειριστικής ικανότητας δυνητικών δικαιούχων ΕΣΠΑ 2014-2020».</p> <p>Σημείωση:</p> <p>1) Στις περιπτώσεις φορέων που έχουν τη μορφή ΝΠΙΔ και δεν υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των νόμων και προεδρικών διαταγμάτων για την ανάθεση και υλοποίηση δημοσίων συμβάσεων και ανάλογα με το είδος της δράσης που αφορά η προτεινόμενη πράξη, ο φορέας οφείλει να διαθέτει εγκεκριμένο κανονισμό ανάθεσης και παρακολούθησης/υλοποίησης συμβάσεων, ο οποίος οφείλει να είναι συμβατός τόσο με τις κοινοτικές οδηγίες για τις δημόσιες συμβάσεις, όσο και με τις αρχές της ΣΛΕΕ για διαφάνεια και ίση μεταχείριση.</p> <p>Εάν η προτεινόμενη πράξη αφορά σε υποέργα που υλοποιούνται με ίδια μέσα (αυτεπιστασία) που δεν απαιτούν την ανάθεση συμβάσεων με προϋπολογισμό άνω των ορίων του πρόχειρου διαγωνισμού, δεν είναι αναγκαία η ύπαρξη τέτοιου εγκεκριμένου κανονισμού.</p> <p>Κατά τα λοιπά ο δικαιούχος οφείλει να υποβάλει το συστατικό του έγγραφο και συμπληρωμένα τα υποδείγματα που τεκμηριώνουν τη διοικητική και επιχειρησιακή του ικανότητα.</p> <p>2) Στην περίπτωση υλοποίησης έργου με Προγραμματική Σύμβαση ή Σύμβαση Διαδημοτικής ή Διαβαθμικής Συνεργασίας, ως προς την επάρκεια ελέγχεται και ο προτεινόμενος Φορέας Υλοποίησης.</p>	B5

7. Διαδικασία αξιολόγησης αιτήσεων χρηματοδότησης

Σκοπός της διαδικασίας είναι η διασφάλιση της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης στην επιλογή για χρηματοδότηση Πράξεων που συμβάλουν στους αναπτυξιακούς στόχους της Προτεραιότητας 4 του ΕΠΑΛΘ 2014-2020 και στους στόχους του Τοπικού Προγράμματος σύμφωνα με τη μεθοδολογία αξιολόγησης και τα κριτήρια επιλογής πράξεων που έχουν εγκριθεί από την Επιτροπή Παρακολούθησης του ΕΠΑΛΘ 2014-2020.

Η μεθοδολογία αξιολόγησης είναι συγκριτική, γεγονός που σημαίνει ότι η αξιολόγηση όλων των προτάσεων πρέπει να ολοκληρωθεί μετά την καταληκτική ημερομηνία και τα αποτελέσματα να ανακοινωθούν ταυτόχρονα για όλες τις προτάσεις. Από τα κριτήρια τα οποία βαθμολογούνται προκύπτει η συνολική βαθμολογία της κάθε πρότασης, βάσει της οποίας θα καθοριστεί η σειρά κατάταξης των προτάσεων. Οι προτάσεις που επιλέγονται για χρηματοδότηση (μέχρι να εξαντληθεί ο διαθέσιμος προϋπολογισμός της Πρόσκλησης) είναι εκείνες με τις υψηλότερες βαθμολογίες, εφόσον ικανοποιούνται και ενδεχόμενες ελάχιστες προϋποθέσεις έγκρισης που προσδιορίζονται στην πρόσκληση.

Η διαδικασία αξιολόγησης των προς χρηματοδότηση πράξεων διενεργείται σε δύο στάδια:

- **ΣΤΑΔΙΟ Α' :** Έλεγχος πληρότητας και επιλεξιμότητας πρότασης
Το Στάδιο Α' έχει στόχο να διασφαλίσει, τις ελάχιστες προϋποθέσεις που προβλέπονται στο κανονιστικό πλαίσιο και στην πρόσκληση, προκειμένου η πρόταση να προχωρήσει στο Στάδιο Β' της αξιολόγησης.
- **ΣΤΑΔΙΟ Β' :** Αξιολόγηση των προτάσεων ανά ομάδα κριτηρίων
Κατά το Στάδιο Β' διενεργείται η αξιολόγηση των προτάσεων σύμφωνα με τα κριτήρια αξιολόγησης τα οποία διακρίνονται σε πέντε βασικές ομάδες:
  - ΣΤΑΔΙΟ Β1. Πληρότητα και σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης (στάθμιση 25%)
  - ΣΤΑΔΙΟ Β2. Ενσωμάτωση οριζόντιων πολιτικών και τήρηση θεσμικού πλαισίου
  - ΣΤΑΔΙΟ Β3 Σκοπιμότητα πράξης (στάθμιση 50%) [Ικανοποίηση του κριτηρίου Β3.3 > 0,14]
  - ΣΤΑΔΙΟ Β4. Ωριμότητα πράξης (στάθμιση 15%)
  - ΣΤΑΔΙΟ Β5. Διοικητική, Επιχειρησιακή και Χρηματοοικονομική ικανότητα δυνητικού δικαιούχου (στάθμιση 10%)

Η αξιολόγηση πραγματοποιείται από τα αρμόδια στελέχη του ΕΦ με απόφασή του, για τους οποίους διασφαλίζεται, σε κάθε περίπτωση, ότι:

- ✓ δεν υφίσταται σύγκρουση συμφερόντων
- ✓ διαθέτουν την απαιτούμενη εμπειρία και τεχνογνωσία για τη διενέργεια της αξιολόγησης

Κατά τη διενέργεια της αξιολόγησης (συγκριτική), ο ΕΦ δύναται να ζητήσει σε οποιοδήποτε στάδιο της αξιολόγησης την υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων και διευκρινήσεων.

Αναλυτικά η διαδικασία αξιολόγησης περιγράφεται στα συνημμένα έντυπα της πρόσκλησης:

- **Ο.Ι.1_1_ΟΔΗΓΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ_v1_080517**
- **Κριτήρια αξιολόγησης πράξεων δημοσίου χαρακτήρα**

8. Διευκρινήσεις για την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης στην πράξη

Σύμφωνα με την υπ'αρ. **30738/ΕΥΚΕ 482/14-03-2019** διατύπωση σύμφωνης γνώμης της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων σχετικά με το σχέδιο της παρούσας πρόσκλησης, τα προτεινόμενα έργα δύναται να εξετασθούν στο πλαίσιο του θεσμικού πλαισίου των Κρατικών Ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης είτε ως έργα που δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης είτε ως έργα που ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης με βάση το δίκαιο του ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πιο συγκεκριμένα:

- **Αλιεία / υδατοκαλλιέργεια**

Όπως προκύπτει από τον ΚΑΝ(ΕΕ) 508/2014 για το ΕΤΘΑ (παρ. 2, άρθρο 8), οι υποβληθείσες προτάσεις που **αφορούν αποκλειστικά σε θέματα αλιείας / υδατοκαλλιέργειας**, και υπάγονται στο άρθρο 42 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ε.Ε. (ΣΛΕΕ), **απαλλάσσονται από τον έλεγχο** για την ύπαρξη ή όχι κρατικής ενίσχυσης. Για τις λοιπές εξετάζεται η τήρηση των κριτηρίων του άρθρου 107 της ΣΛΕΕ.

- **Κρατικές ενισχύσεις / οικονομική δραστηριότητα.**

Το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ ορίζει τις κρατικές ενισχύσεις ως «ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό **διά της ευνοϊκής μεταχείρισης ορισμένων επιχειρήσεων** ή ορισμένων κλάδων παραγωγής [...], κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές».

Ως **επιχείρηση** θεωρούνται όλες οι οντότητες **που ασκούν οικονομική δραστηριότητα** ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς που τις διέπει και τον τρόπο χρηματοδότησής τους. Συνεπώς ο χαρακτηρισμός μιας συγκεκριμένης οντότητας ως επιχείρηση εξαρτάται αποκλειστικά από τη φύση των δραστηριοτήτων που ασκεί. **Οικονομική δραστηριότητα αποτελεί κάθε δραστηριότητα που συνίσταται στην προσφορά αγαθών και υπηρεσιών στην αγορά.**

Προκειμένου να προσδιοριστεί αν μια κρατική χρηματοδότηση προς οποιονδήποτε φορέα που ασκεί οικονομική δραστηριότητα είναι οικονομική ενίσχυση, πρέπει να ισχύουν **σωρευτικά** τα παρακάτω κριτήρια:

- Χορήγηση / μεταφορά **κρατικών πόρων**
- **Επιλεκτική ενίσχυση** προς ορισμένες επιχειρήσεις ή κλάδους παραγωγής
- **Νόθευση** ή απειλή νόθευσης **του ανταγωνισμού** και διατάραξη του ενδοενοσιακού εμπορίου
- Παροχή **πλεονεκτήματος**

Αν τα παραπάνω κριτήρια **πληρούνται**, τότε οι υποβληθείσες προτάσεις **ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης** και εξετάζονται σύμφωνα με το πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων (ΚΑΝ(ΕΕ) 651/2014, 1407/2014).

- **Άσκηση δημόσιας εξουσίας**

Το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση όπου το **Δημόσιο ενεργεί «ασκώντας δημόσια εξουσία»** ή όταν οι **δημόσιες οντότητες ενεργούν «υπό την ιδιότητά τους ως δημόσιες αρχές»**. Μια οντότητα μπορεί να θεωρηθεί ότι ενεργεί ασκώντας δημόσια εξουσία σε περίπτωση που η **εν λόγω δραστηριότητα εμπίπτει στις ουσιαστικές λειτουργίες του κράτους** ή **συνδέεται με τις λειτουργίες αυτές λόγω της φύσεως, του αντικειμένου και των κανόνων στους οποίους υπόκειται.**

Σε περίπτωση που οι ανωτέρω προϋποθέσεις πληρούνται, **οι υπηρεσίες που παρέχονται από τους δικαιούχους της πρόσκλησης δεν συνιστούν οικονομική δραστηριότητα και οι φορείς λειτουργίας ή/και κύριοι των έργων δεν ενεργούν ως «επιχείρηση** (σημείο 17 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης).

- **Ενισχύσεις για τον πολιτισμό και τη διατήρηση της κληρονομιάς**

Δεδομένης της ιδιαίτερης φύσης τους, ορισμένες δραστηριότητες που σχετίζονται με τον **πολιτισμό, τη διατήρηση της κληρονομιάς και της φύσης** δύνανται να οργανωθούν με **μη εμπορικό τρόπο** και, ως εκ τούτου, **να μην έχουν οικονομικό χαρακτήρα. Η δημόσια χρηματοδότησή τους ενδεχομένως να μην αποτελεί κρατική ενίσχυση.** Η Επιτροπή θεωρεί ότι η δημόσια χρηματοδότηση δραστηριοτήτων πολιτισμού ή διαφύλαξης της κληρονομιάς **οι οποίες διατίθενται δωρεάν στο ευρύ κοινό εκπληρώνει έναν απολύτως κοινωνικό και πολιτιστικό σκοπό, του οποίου ο χαρακτήρας είναι μη οικονομικός** (σημείο 34 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης).

Αντιθέτως, οι δραστηριότητες πολιτισμού ή διαφύλαξης της κληρονομιάς (συμπεριλαμβανομένης της διατήρησης της φύσης) **που χρηματοδοτούνται κατά κύριο λόγο από τις εισφορές των επισκεπτών ή των χρηστών ή μέσω άλλων εμπορικών διευθετήσεων** (για παράδειγμα, εμπορικές εκθέσεις, κινηματογράφοι, εμπορικές μουσικές παραστάσεις και φεστιβάλ) **θα πρέπει να θεωρείται ότι έχουν οικονομικό χαρακτήρα** (σημείο 35 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης).

- **Παρεμβάσεις τοπικής εμβέλειας (τοπικός χαρακτήρας πράξεων)**

Η Επιτροπή σε ορισμένες από τις αποφάσεις της έχει κρίνει ότι, λόγω ειδικών περιστάσεων των υποθέσεων ένα «**μέτρο είχε καθαρά τοπικό αντίκτυπο και κατά συνέπεια δεν επηρέαζε καθόλου τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών.** Στις εν λόγω υποθέσεις η Επιτροπή διαπίστωσε, συγκεκριμένα, ότι ο δικαιούχος **παρείχε αγαθά ή υπηρεσίες σε μια περιορισμένη περιοχή ενός κράτους μέλους και ήταν απίθανο να προσελκύσει πελάτες από άλλα κράτη μέλη, και ότι δεν μπορούσε να προβλεφθεί ότι το μέτρο δεν θα είχε παρά οριακές επιπτώσεις στις συνθήκες των διασυνοριακών επενδύσεων ή της εγκατάστασης»** (σημείο 196 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης). Στις περιπτώσεις αυτές δεν πληρούνται σωρευτικά τα κριτήρια που προαναφέρθηκαν και **δεν υφίσταται θέμα κρατικών ενισχύσεων.**

Τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη κατά τη **εξέταση του τοπικού χαρακτήρα** ενός μέτρου περιλαμβάνουν κατά κύριο λόγο τα εξής:

- α) η δραστηριότητα του δικαιούχου αφορά την **παροχή αγαθών και υπηρεσιών σε περιορισμένη γεωγραφική ζώνη επιρροής** εντός ενός κράτους μέλους
- β) η δραστηριότητα εκτιμάται ότι είναι **απίθανο να προσελκύσει πελάτες από άλλα κράτη μέλη**, καθώς τα αγαθά και οι υπηρεσίες **απευθύνονται στον τοπικό πληθυσμό** άνευ διαφημιστικής προβολής
- γ) η κρατική χρηματοδότηση της δραστηριότητας θα έχει αμελητέο αντίκτυπο στις αγορές και στους καταναλωτές, καθώς **δεν προβλέπεται ότι θα προσελκύσει επενδυτές από άλλα κράτη μέλη** που θα θελήσουν να εγκατασταθούν στην εν λόγω περιοχή για να παρέχουν τη δραστηριότητα αυτή.

Στο πλαίσιο αυτό αξιολογούνται παράμετροι όπως:

- εάν η επιχείρηση **δραστηριοποιείται σε περιορισμένη περιοχή** εντός του κράτους μέλους **με μικρό πληθυσμό** (εν προκειμένω πρέπει να αποσαφηνίζεται ποιες περιοχές θα καλύπτονται από τις υπό χρηματοδότηση δομές και ποιος είναι ο πληθυσμός τους)
- εάν η δραστηριότητα του δικαιούχου **απευθύνεται κατά κύριο λόγο σε τοπικούς αποδέκτες – «πελάτες»**, λαμβάνοντας υπόψη το είδος και τα ειδικά (εγγενή) χαρακτηριστικά (πχ γλώσσα) της δραστηριότητας, τον αριθμό και τον τόπο κατοικίας των χρηστών / πελατών του προϊόντος / υπηρεσίας, καθώς και το αμελητέο ποσοστό των πελατών από άλλα κράτη μέλη
- τον σκοπό του μέτρου, που **δεν θα πρέπει να είναι η αύξηση των δραστηριοτήτων του δικαιούχου** (γιατί τότε θα μπορούσε να προσελκύσει επενδυτές από άλλα κράτη μέλη)

- τυχόν ενδείξεις για **ενδιαφέρον επενδυτών από άλλα κράτη** μέλη να παρέχουν παρόμοιες υπηρεσίες / προϊόντα
- την **κατάσταση της σχετικής αγοράς** εν γένει (τοπική και όχι διεθνής), τόσο για τον δικαιούχο όσο και για τους ανταγωνιστές του και την **κατάσταση του δικαιούχου** (κύκλος εργασιών, δυναμικότητα υποδομών, μερίδιο αγοράς)
- το χαμηλό ποσό της κρατικής χρηματοδότησης.

• **Εξέταση στοιχείων δικαιούχων**

Προκειμένου να **επιβεβαιωθεί η μη κρατική ενίσχυση**, πρέπει κατά την υποβολή των προτάσεων οι δυνητικοί δικαιούχοι να **υποβάλλουν στοιχεία** τα οποία διασφαλίζουν ότι **η πρότασή τους δεν αποτελεί οικονομική δραστηριότητα**.

Σε περίπτωση **που αποτελεί οικονομική δραστηριότητα** πρέπει να υποβάλλουν στοιχεία τα οποία διασφαλίζουν ότι η χρηματοδότηση του έργου:

- δεν δίνει **πλεονέκτημα στους δικαιούχους**
- **δεν νοθεύει** ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό ή να έχει επιπτώσεις στις συναλλαγές.

Εφόσον τα παραπάνω δεν μπορούν να αποδειχθούν τότε πρέπει να εξεταστεί η μικρή επίπτωση στις συναλλαγές (δραστηριότητες με τοπικό αντίκτυπο που δεν επηρεάζουν τι συναλλαγές – βλ. παραπάνω).

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η έννοια της κρατικής ενίσχυσης είναι μία αντικειμενική και νομική έννοια που ορίζεται απευθείας από τη ΣΛΕΕ και ερμηνεύεται από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, **στον συνημμένο Οδηγό για κρατικές ενισχύσεις δίνονται κατευθύνσεις / οδηγίες ώστε να εξετάζεται εάν η πράξη ενέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης** (Συνημμένο αρχείο:

1c_O.I.1_1_ΠΑΡΑΡΤ_III_ΚΡΑΤΙΚΕΣ_ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ_v1_080517)

9. ΧΑΡΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

